

02 2023

Bulletin o aktuálních (nejen) právních otázkách | www.schoenherr.eu

Z obsahu...

Pět let s GDPR – aktuality a trendy

4

Před půl rokem oslavilo Obecné nařízení na ochranu osobních údajů („GDPR“) své páté narozeniny. Za dobu jeho platnosti se toho v oblasti dozoru nad jeho dodržováním hodně událo, a proto si možná kladete otázku, jak velký dopad v praxi GDPR má a jakým směrem se jeho vymáhání momentálně ubírá.

Nové stavební právo

7

Po několika odkladech a novelizacích nabude v roce 2024 účinnosti nejen nový stavební zákon, ale i zákon o jednotném environmentálním stanovisku a jejich doprovodné zákony. Tyto předpisy zásadně mění proces povolování staveb, ale i pořizování závazných stanovisek, souhlasů a dalších podkladů ze strany dotčených orgánů na úseku ochrany životního prostředí.

Veřejnoprávní sankce v rámci tzv. asset dealů

Mgr. Jiří Marek, LL.B., advokát,
e-mail: j.marek@schoenherr.eu;
Mgr. Rudolf Bicek, Ph.D., advokát,
e-mail: r.bicek@schoenherr.eu

V kontextu výstavby linky D pražského metra vyvstala otázka, jak se mohla společnost Subterra ze skupiny Metrostav stát vybraným zhotovitelem části výstavby, když dříve Vrchní soud v Praze rozhodl, že mateřská společnost Metrostav a dceřiná společnost Metrostav Infrastructure se nesmí účastnit veřejných zakázek.

Je sice pravda, že trest se automaticky nevztahuje na všechny společnosti ve skupině, na druhé straně však platí, že trestní odpovědnost přechází na všechny právní nástupce. Jak je to tedy v případě Subterra a její možnosti účastnit se této zakázky?

Share deal vs. asset deal

Standardně se nabízí tři možnosti, jak docielit koupě či prodeje společnosti: (i) prodej celé společnosti formou prodeje podílů či akcií (tzv. share deal), (ii) prodej závodu společnosti či jeho části (tzv. asset deal) či (iii) prodej jednotlivých hmotných (ať už movitých či nemovitých) či nehmotných věcí. My se, i s ohledem na případ Metrostavu, nyní zaměříme na problematiku

prodeje závodu společnosti či jeho části (tzv. asset deal).

Jak funguje tzv. asset deal?

Při tomto způsobu prodeje je smluvní stranou samotná společnost, nikoliv její společníci či akcionáři (jak je tomu v případě tzv. share deal). Ač se tedy nejedná o transakci se společníky či akcionáři dané společnosti, v naprosté většině případů se stejně nevyhneme tomu, že společníci, resp. akcionáři, musí takový převod schválit. V opačném případě by totiž bylo možné napadnout platnost převodu u soudu. V čem je tedy tento způsob převodu majetku společnosti výhodný (zejména v situacích, kdy se převádí celý závod a společnost tak de facto zůstane prázdná)?

Oproti převodu jednotlivých složek majetku výhodnost spočívá zejména v příznivějším daňovém režimu převodu a, až na úplné výjimky (např. v určitých případech práva duševního vlastnictví), automatickém převodu všeho, co k závodu či jeho

pokračuje na straně 2

Jak se mohla společnost Subterra ze skupiny Metrostav stát vybraným zhotovitelem části výstavby linky D pražského metra?

Veřejnoprávní sankce v rámci tzv. asset dealů

Mgr. Jiří Marek, LL.B., advokát, e-mail: j.marek@schoenherreu; Mgr. Rudolf Bicek, Ph.D., advokát, e-mail: r.bicek@schoenherreu

pokračuje ze strany 1 části náleží. Oproti prodeji podílů či akcií pak výhodnost spočívá zejména v zaizení převodu veřejnoprávních dluhů a sankcí (tedy až na výjimky, kterým se dále věnujeme).

Přechází se závodem automaticky i veřejnoprávní sankce?

Pojďme se nyní věnovat otázce (ne)přechodu veřejnoprávních sankcí, plynoucích z trestní a přestupkové odpovědnosti, která se oproti jiným veřejnoprávním dluhům (např. daňové nedoplatky) jeví jako zásadní pro realizaci asset dealu. Dle českého práva přecházejí jak trestní, tak přestup-

ková odpovědnost právnických osob na „všechny právní nástupce“. Přestože není na první pohled zřejmé, kdo všechno se „právními nástupci“ myslí, judikatura i odborná veřejnost jsou již víceméně zajedno v tom, že se nejedná pouze o případy tzv. univerzální sukcese, kdy dochází k převodu všech majetkových práv a povinností na nástupce a kdy trestní a přestupková odpovědnost přecházejí automaticky na všechny nástupnické společnosti (v praxi jde zejména o přeměny právnických osob). Jde rovněž o některé případy tzv. singulární sukcese, kdy dochází k převodu pouze vybraných individuálních práv a povinností (v praxi hlavně případy výše uváděných asset dealů) – i tam trestní či

přestupková odpovědnost přechází, resp. rozšiřuje se, i na kupujícího takového závodu či jeho části.

Dle judikatury by byl opačný výklad dokonce proti smyslu samotné právní úpravy a nevyhnutelně by vedl k tomu, že k faktické beztrestnosti jakékoliv společnosti by stačilo, aby převedla svůj podnik (závod), resp. jeho bonitní část na nově vzniklou (či jinou již existující) společnost.

Tento závěr potvrdily soudy i v kauze Metrostav, kdy k rozšíření trestní odpovědnosti na dceřinou společnost Metrostav Infrastructure došlo právě z toho důvodu, že na tuto dceřinou společnost Metrostav převedl relevantní výrobní a personální zázemí, zdroje a s tím i související know-how

Právní nástupce z hlediska přechodu veřejnoprávní odpovědnosti
Každý případ asset dealu doporučujeme z hlediska možného přechodu veřejnoprávní sankce vždy posuzovat individuálně.

a zkušenosti spojené s realizací smluvních vztahů, a to formou převodu závodu. Vzhledem k tomu, že dle dostupných informací byl toto jediný převod (či pokus o převod) závodu v této věci v rámci skupiny Metrostav, není důvod předpokládat, že by se trestní odpovědnost měla rozšířit i na další společnosti ve skupině (zejména pak na Subterra v souvislosti se zakázkou na výstavbu linky metra D).

Aniž bychom popírali ratio výše uvedeného, domníváme se nicméně, že k převodu veřejnoprávní odpovědnosti a odpovídající sankce by nemělo docházet automaticky, ale pouze tehdy, když převáděný závod či jeho část relevantně souvisí s tou činností trestané společnosti, v souvislosti s níž byla sankce uložena. Pokud tedy bude stavební společnost vlastnit mimo jiné například i divizi nákladní dopravy, přičemž veřejnoprávní sankce byla uložena pouze v souvislosti s nezákonnou činností ve stavební divizi, neměl by dle našeho názoru převod „zdravé“ dopravní divize automaticky způsobit, že odpovědnost a příslušné sankce přejdou na kupujícího dopravní divize. Je však potřeba posuzovat každý případ individuálně.

Závěr

Jak je z článku patrné, jakékoliv setrvávání na dogmatu, že při asset dealu je veřejnoprávní odpovědnost oddělená, by nadále bylo více než bláhové. Veřejnoprávní odpovědnost (a tím pádem i příslušné sankce) mohou i v některých případech asset dealů přecházet na kupujícího. Doporučujeme proto vždy pečlivě zvážit, jakým způsobem převádět jmění (potenciálně) sankcionované společnosti tak, aby zbytečně nedocházelo i k přechodu trestní či přestupkové odpovědnosti. Za tímto účelem je důležité se předem poradit se zkušeným odborníkem na tuto problematiku, stejně jako provést odpovídající právní prověrku kupované společnosti, resp. kupovaného závodu společnosti.

Asset deal není automaticky řešením pro oddělení veřejnoprávní odpovědnosti.

Zvýšení pokut za protisoutěžní jednání

Mgr. Ing. Jan Kupčík, Ph.D., advokát, e-mail: ja.kupcik@schoenherreu

Je obecně známo, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže („ÚOHS“) může za jednání porušující pravidla hospodářské soutěže ukládat vysoké pokuty. Ze zákona platí, že ty mohou dosahovat až 10 % z čistého obrátu soutěžitele za poslední rok. Klíčové zde je, že pod pojem soutěžitele je třeba zařadit celou podnikatelskou skupinu. Horní hranice pokut pro větší, typicky mezinárodní skupiny tedy mohou dosahovat závratných výšin.

Ukládání pokut v konkrétních případech blíže upravuje soft law ÚOHS, tj. tzv. Metodika trestů. Historicky se pokuty od ÚOHS pohybovaly spíše v řádech statisíců až jednotek milionů Kč, což ale změnila nová verze Metodiky trestů, která vstoupila v účinnost v roce 2018. Jelikož se uplatňuje na všechna řízení zahájená oca od května 2018 (ačkoliv vyšetřované jednání mohlo nastat mnohem dříve), úroveň ukládaných pokut se v posledních letech razantně zvýšila. Změna v přístupu k výpočtu pokuty mohla znamenat v porovnání s předchozí metodikou pokuty desetinásobně i vyšší.

Tento nárůst však zřejmě nebyl pro ÚOHS dostatečný, a proto letos na podzim ohlásil plán další aktualizace metodiky. Aktuální návrh metodiky především navrhuje ještě přísněji trestat nejzávažnější přestupky, kterými jsou horizontální dohody s cílem narušit hospodářskou soutěž, tedy klasické kartely, a zneužití dominantního postavení. U nich by se měly pokuty zvýšit přibližně na dvojnásobek. Nově také ÚOHS explicitně zmiňuje, že pokud by pokuta vypočtená dle metodiky neměla dostatečnou preventivní a represivní funkci, bude navýšena. Ani nízké obraty tak

teoreticky nemusí společnosti ochránit před vysokými pokutami.

Praktický účinek to pravděpodobně bude mít zejména u dohod typu bid rigging, které patří mezi nejzávažnější přestupky a u nichž zřejmě ÚOHS pocítuje potřebu, aby měly pokuty ještě vyšší odstrašující účinek. U těchto kartelů má zároveň ÚOHS možnost potrestat účastníky navíc zákazem působení ve veřejných zakázkách, což může některým společnostem způsobit zcela zásadní propad tržeb.

Dalším typem jednání, který navrhovaná úprava metodiky podstatně zasáhne, je zneužití dominantního postavení. Jakkoliv nejsou kauzy zneužívání dominance u ÚOHS příliš časté, zvýšení koeficientu za závažnost v kombinaci s tím, že dotčené společnosti mívají relativně vysoké obraty, může mít za následek pokuty v řádech stamilionů korun i více.

Ve vztahu k ukládání pokut navíc došlo již dříve v letošním roce k dalším změnám, které dále zvyšují úroveň pokut, které lze v budoucnu od ÚOHS očekávat. Úřad totiž nedávno publikoval svůj návrh metodiky k tzv. compliance programům, jejichž fungování nebo zavedení hodlá ocenit jako polehčující okolnost v podobě až 10 % snížení pokuty. To by samo o sobě vyvolávalo spíše opačný dojem, avšak když vezmeme v potaz, že před publikováním této metodiky tato „sleva“ automaticky činila 20 %, zatímco nyní lze očekávat, že se bude pohybovat spíše pod touto horní hranicí, vlastně se jedná o další zvyšování. K tomu navíc novelizace zákona o ochraně hospodářské soutěže upravila výši pokut za tzv. narovnání. Za něj se dříve snižovala pokuta

automaticky o 20 %, zatímco od novely již může ÚOHS operovat v rozmezí 10–20 %.

Na tomto místě je třeba připomenout, že způsob výpočtu pokut je v zásadě imunní vůči inflačním vlivům, jelikož kalkuluje s obratem společnosti a procentuálními multiplikátory. Lze tedy realisticky očekávat, že pokuty ukládané ÚOHS se v blízké budoucnosti zvednou nejen nominálně, ale i v reálných číslech.

Jakkoliv je určitá míra závažnosti ukládaných pokut jednoznačně potřebná, aby se udržela zdravá hospodářská soutěž na trzích v České republice, je otázkou, zda toto navyšování nevede ke stírání rozdílů mezi skutečně nejzávažnějšími přestupky a těmi ostatními. Ačkoliv totiž Metodika trestů zdánlivě mezi nejzávažnějšími, závažnými a méně závažnými narušeními hospodářské soutěže rozlišuje, zvyšování pokut vede k tomu, že ve více kauzách přesáhne takto vypočtená pokuta zákonný limit 10 % z obrátu, na nějž musí být ponížena. Společnosti porušující pravidla hospodářské soutěže tak nakonec mohou dostat pokuty ve stejné (maximální) výši za závažná i méně závažná provinění.

Důsledky předchozí aktualizace metodiky začaly podniky pocítovat téměř okamžitě. Výsledná podoba nové metodiky zatím známa není, ale rozhodně nelze očekávat, že by její dopad byl pro dotčené společnosti pozitivní. Nová metodika bude další z již dlouhé řady důvodů, proč by společnosti měly věnovat náležitou pozornost soutěžněprávnímu compliance, včetně pravidelných školení zaměstnanců, zavedení a aktualizování vnitropodnikových směrnic a interních compliance auditů.

Co se chystá

- Poslanecká sněmovna ve druhém čtení projednává **novelu zákona o přeměnách obchodních společností a družstev**; novela zapracovává změny vyžadované evropskou legislativou, kde transpozitivní lhůta uplynula již 31. ledna 2023. Bude-li novela schválena, měly by změny nabýt účinnosti 30 dní po vyhlášení zákona.
- ČR se konečně blíží k moderní a legální komunitní energetice. Poslanci aktuálně projednávají **novelu energetického zákona známou pod přezdívkou LEX OZE 2**, jejíž zásadní přínos je v tom, že zavádí koncept komunitní energetiky do českého práva, čímž umožní vzájemné sdílení energie vyrobené z obnovitelných zdrojů.
- Institut typický především pro anglosaské právní řády míří do ČR, a co nás tedy čeká? Poslanci projednávají **zákon o hromadných řízeních**, který stojí na režimu tzv. opt-in (tedy minimálně 20 lidí musí žalovat), omezuje se na vymáhání spotřebitelských nároků a aktivní legitimace je svěřena pouze etablovaným a předem prověřeným neziskovým organizacím.

Pět let s GDPR – aktuality a trendy

Mgr. et Mgr. Bc. Stanislav Bednář, advokát, e-mail: s.bednar@schoenherr.eu; Mgr. Natálie Dubská, koncipientka, e-mail: natalie.dubska@schoenherr.eu

Před půl rokem oslavilo Obecné nařízení na ochranu osobních údajů („GDPR“) své páté narozeniny. Za dobu jeho platnosti se toho v oblasti dozoru nad jeho dodržováním hodně událo, a proto si možná kladete otázku, jak velký dopad v praxi GDPR má a jakým směrem se jeho vymáhání momentálně ubírá. Proto vám níže přinášíme aktuální statistiky uskutečněných kontrol a udělených (rekordních) pokut a předkládáme i naše očekávání ohledně toho, jak se bude ČR situace dál vyvíjet.

Vymáhání GDPR v EU

GDPR s drobnými národními odlišnostmi platí v celé EU, na Islandu, v Norsku a Lichtenštejnsku. Ovšem k jeho vymáhání jednotlivé evropské země přistupují velmi odlišně, jak názorně ukazuje infografika na této stránce.

Z grafů je vidět, že některé státy preferují ukládání velkých pokut velkým korporacím (Irsko, Lucembursko, Francie), zatímco jiné jdou spíše cestou trestání velkého množství hříšníků menšími sankcemi (Rumunsko, Maďarsko). Relativně vyvážený přístup v tomto ohledu mají Itálie, Španělsko a Německo, zatímco ČR je tradičně velmi liberální (tj. malé množství malých pokut). Pokud vaše společnost působí ve vícero evropských zemích, můžete si z tohoto přehledu udělat obrázek o tom, jak velkému sankčnímu riziku aktuálně čelí.

Statistické údaje dále potvrzují očekávaný trend, že dozorové orgány v úvodních dvou letech s trestáním spíše váhaly a následně v letech 2020 a 2021 zintenzivnily své úsilí, což dokládá pět pokut v žebříčku v TOP 10. V roce 2022 se opět do ohniska zájmu dostaly velké technologické společnosti především z USA, které katapultovaly celkovou výši pokut vysoko nad 2 mlrd. eur, kterou rok 2023 ještě zdvojnásobil.

A jak je GDPR vynucováno v ČR?

Je obecně známo, že ochrana osobních údajů nepatří mezi hlavní priority českých občanů, natož korporací. To potvrzuje i skutečnost, že většina českých zákazníků je ochotna vyměnit svou osobní e-mailovou adresu za 10% slevu na první nákup v e-shopu, aniž by věnovali jakoukoliv pozornost marketingovému souhlasu, který s desetiprocentní slevou odkliknou.

Uvedený přístup (nezájem) ve své (ne)aktivitě zrcadlí i Úřad pro ochranu osobních údajů („Úřad“), který porušení GDPR trestá ještě benevolentněji, než tomu bylo za platnosti předchozí, lokální právní úpravy. Možnost ukládat mnohonásobně vyšší pokuty dle GDPR tak paradoxně vedla k tomu, že jich je mnohem méně a jsou o hodně nižší. Proto již třetí desetiletí platí, že se pokuty za porušení

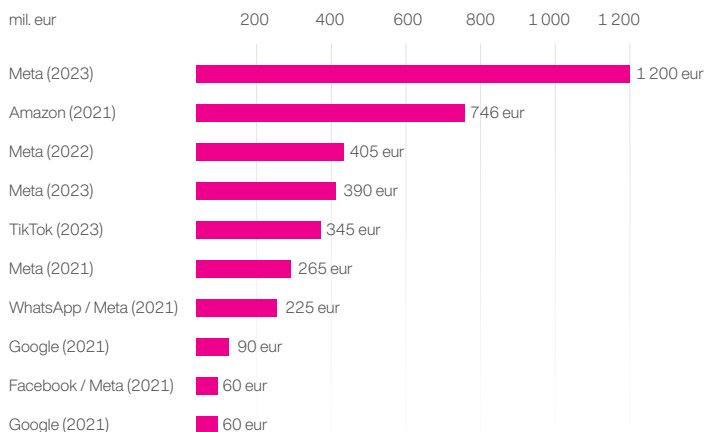
Mění se přístup dozorových orgánů?

Ano, zvyšující se počet i výše celoevropsky udělených pokut si rozhodně zaslouží pozornost nejen pověřenců pro ochranu osobních údajů.

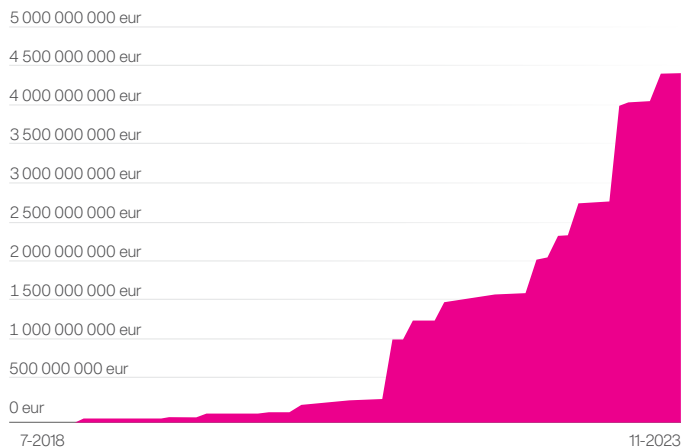

Zdroj: enforcementtracker.com

TOP 10 individuálně uložených pokut

Vývoj celkové výše pokut (kumulativně)

soukromí nejčastěji pohybují v desítkách tisíc korun, a navíc často vůbec nejsou ukládány ve prospěch tzv. splnění nápravných opatření. Zároveň je Úřad výrazně podfinancovaný, a proto není divu, že nehyří aktivitou ani transparentností.

Ostatně na webu NOYB v rubrice „Mapa pastí GDPR – kde se zaseknou vaše práva“ je Úřad dokonce označen jako „slo-mo“ (slow motion, tedy zpomalený). Pro byznys je to bezesporu dobrá zpráva, většine Čechů je to jedno a pouze hrstka entuziastů ochrany soukromí vyhlíží změnu k lepšímu (rozumějí: přisnějším) zatím marně.

Letos na jaře Úřad udělil antivirové společnosti Avast na české poměry obří pokutu ve výši 13,7 mil. eur za nelegální utajený prodej dat více než 100 milionů klientů pro komerční účely. Ovšem jelikož tato sankce zatím zůstává nepravomocnou a Úřad tají aktuální stav řízení, probíhajícího již od roku 2021, je těžké odhadovat, zda se jedná o změnu benevolentního trendu, anebo pouze o výjimku potvrzující pravidlo.

Dopady na české podnikatele

Vzhledem k uvedené nejistotě by pověřenci pro ochranu osobních údajů měli

zpozornět a spolu s námi bedlivě sledovat další vývoj, aby se ujistili, jestli se neblíží další velké pokuty anebo jestli Úřad nehodlá cílit právě na váš sektor či vámi prováděné nakládání s osobními údaji. Pokud jste procesy na ochranu osobních údajů zaváděli již před pěti lety, lze z opatrnosti doporučit, abyste je zrevidovali, zejména pak aktualizovali povinné záznamy o zpracování, uzavřeli nové smlouvy o zpracování s novými dodavateli či aktualizovali zásady zpracování. Rádi vám s tím pomůžeme, tak abyste byli připraveni na hrozící zpřísnění přístupu ze strany Úřadu v další „pětiletce“ s GDPR.

Správci nevykonných úvěrů budou nově potřebovat licenci ČNB

Mgr. Natálie Rosová, LL.M., advokátka, e-mail: n.rosova@schoenherreu; Mgr. Martin Svoboda, koncipient, e-mail: ma.svoboda@schoenherreu

Nový návrh zákona o trhu s nevykonnými úvěry („Návrh“), který v době přípravy tohoto textu stále ještě projednává Poslanecká sněmovna, zavede nové povinnosti pro celou řadu subjektů na trhu s nevykonnými úvěry. Nabýt účinnosti má již 30. prosince 2023.

Největší změny čekají správce nevykonných úvěrů, ale Návrh zavádí nové povinnosti například i pro banky nabízející nevykonné úvěry k převodu. Koho se tedy Návrh dotkne?

Správce nevykonných úvěrů

Není-li správce bankou nebo nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, bude muset k tomuto podnikání získat povolení od ČNB; živnostenské oprávnění již stačit nebude.

Aby toto povolení získal, bude muset splnit celou řadu požadavků, například zavést a dodržovat pravidla pro ochranu přijatých peněžních prostředků, systém vnitřní kontroly, pravidla AML/CFT, pravidla jednání s dlužníkem a další pravidla typická v rámci regulace finančního sektoru.

Stávající správci nevykonných úvěrů, kteří vykonávají správu úvěrů na základě živnostenského oprávnění, budou muset podat žádost o udělení povolení k činnosti správce nejpozději do 29. června 2024.

Obchodník s úvěry

Obchodník s úvěry bude muset za účelem správy nevykonných úvěrů, kde dlužníkem je spotřebitel, zapojit správce úvěrů s příslušným povolením (není-li obchodník s úvěry sám licencovaným správcem nevykonných úvěrů).

Věřitel nabízející nevykonný úvěr

Když budou banky a spořitelní družstva nabízet nevykonný úvěr k převodu, budou muset kupujícím poskytnout předepsané informace o úvěru, a to v předepsané formě a obsahu.

Doporučujeme sledovat výslednou podobu Návrhu – neváhejte nás kontaktovat, pokud byste chtěli bližší informace o Návrhu a o tom, jaké dopady může mít na vaše podnikání v oblasti nevykonných úvěrů.

Nové tváře v týmu

Mgr. Marek Bomba, LL.M.
Counsel
ma.bomba@schoenherreu

Náš tým posílil, na pozici counsel, advokát Marek Bomba, který se ve své praxi zaměřuje zejména na právo obchodních společností, fúze a akvizice a právo hospodářské soutěže. Má mnohaleté zkušenosti s poradenstvím při lokálních a regionálních transakcích klientům z různých průmyslových odvětví a rovněž zastupoval klienty v řízeních před českými i evropskými orgány na ochranu hospodářské soutěže. Ve svém posledním působišti byl vedoucím poradenského týmu se zaměřením na právo obchodních společností a fúze a akvizice (corporate/M&A).

Je absolventem Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, titul LL.M. získal na Radboud University Nijmegen. Od roku 2005 je členem České advokátní komory a hovoří anglicky, česky a slovensky. Pravidelně publikuje články v místních i mezinárodních periodikách.

Nová pravidla pro správu nevykonných úvěrů jsou již za dveřmi.

Jaké změny v roce 2023 přinesla novela autorského zákona?

Mgr. Libuše Dočekalová, advokátka, e-mail: l.docekalova@schoenherreu

Rozsáhlá novela autorského zákona z letošního roku přináší změny pro poskytovatele online služeb nebo vydavatele, mimo jiné však také citelně navyšuje sankce za porušení zákona.

V letošním roce vstoupila v účinnost velká novela autorského zákona, jejímž cílem bylo implementovat do českého právního řádu směrnici o autorském právu na jednotném digitálním trhu a směrnici upravující některá autorskoprávní pravidla týkající se vysílání a přenosů vysílání. Podívejme se nyní na dvě zásadní změny, které rok 2023 v oblasti autorskoprávní ochrany přinesl.

Povinnosti poskytovatelů zajišťujících sdílení online obsahu

Zejména došlo k zavedení nových povinností a poskytovatelé služeb pro sdílení online obsahu teď také nesou větší odpovědnost za obsah, který na jejich servery ilegálně nahrávají uživatelé (tedy obsah porušující autorská práva).

Zákon takového poskytovatele definuje jako platformu, jejímž hlavním účelem je ukládat a zveřejňovat velký počet děl nahraných uživateli, přičemž taková služba konkuruje jiným online službám zpřístupňujícím díla stejné cílové skupině a poskytovatel díla uspořádává a propaguje za účelem zisku. Jako příklad lze jmenovat známá úložiště jako YouTube a Ulož.to nebo sociální sítě jako Facebook či Instagram, umožňující uživatelům ob-

sah nejen nahrávat, ale zároveň ho sdílet s ostatními uživateli.

Pokud platforma nechce nést odpovědnost za porušování autorských práv, musí od letošního roku vynaložit „nejlepší úsilí“, aby získala příslušné svolení od nositele práv, čehož lze dosáhnout zpravidla uzavřením licenční smlouvy ke chráněnému obsahu. Když autor uzavření licenční smlouvy odmítne, poskytovatel služeb kritérium vynaložení nejlepšího úsilí k získání oprávnění splní, avšak je v tomto kroku nutné, aby zamezil nahrání díla na svoji platformu. Nakonec je poskytovatel povinen ihned poté, co mu autor odůvodněně oznámí, že byl na jeho platformě ilegálně zveřejněn jeho obsah, takto nahlášený obsah smazat a zároveň do budoucna zajistit, aby ho někdo opět nenahrál.

Zákon pak dále specifikuje, podle jakých faktorů se bude posuzovat, zda poskytovatel své povinnosti splnil. Jedná se o druh a velikost služby, cílovou skupinu a typ předmětů ochrany nahraných uživatelů dané služby, jakož i to, zda jsou dostupné účinné (např. technologické) prostředky, které plnění povinností umožňují.

Pro menší poskytovatele, jejichž služba funguje v ČR nebo EU méně než tři

roky a jejichž roční obrat činí méně než 10.000.000 eur, výše uvedené povinnosti neplatí v plném rozsahu, ale jsou vždy povinni ilegálně zveřejněné dílo po nahlášení autorem smazat.

Ochrana práv vydavatelů

Další změnou je zakotvení ochrany tiskových publikací (jimiž se rozumí periodický tisk jak v tištěné, tak v online formě) v souvislosti s jejich online užitím poskytovatelem služby informační společnosti (v praxi zejména internetovými vyhledávacími nebo sociálními sítěmi).

Regulace má za cíl eliminovat jednání ze strany velkých poskytovatelů online služeb, kteří na svých platformách zobrazovali náhledy publikací spolu s reklamou, jež přinášely zisky, aniž by vydavatelům poskytli odpovídající odměnu. Poskytovatelé jsou nyní povinni za udělení licence k užití tiskové publikace uhradit vydavatelům přiměřenou odměnu, která se vypočítá zejména vzhledem k rozsahu užití tiskové publikace a ekonomickému přínosu – včetně příjmů z reklamy. Jinými slovy tito poskytovatelé musí platit médiím za to, že zveřejní jejich články.

Počítá se i se situací, kdy se vydavatel a poskytovatel nedohodnou, neboť dle

Vyšší odpovědnost online platformem

Poskytovatelé služeb pro sdílení obsahu nesou nyní větší odpovědnost za ilegální obsah, který na jejich servery nahrávají uživatelé. Nově, byť omezené, povinnosti platí i pro menší nebo nově vzniklé poskytovatele.

zákona se v takovém případě lze obrátit na ministerstvo kultury, které s přihlédnutím k zákonným mezím spravedlivou odměnu určí.

Závěr

Nové povinnosti a rozšíření odpovědnosti pro online platformy a poskytovatele online služeb je spojené s nutností zavést nové mechanismy a opatření. Navíc v rámci pozměňovacích návrhů došlo také k citelnému navýšení sankcí za porušení zákona, jež nyní mohou dosahovat až 1% celosvětového ročního obrátu. Lze tak doporučit, aby si poskytovatelé online služeb v každém případě vyhodnotili, jaké nové povinnosti se na ně vztahují.

V novele můžeme nalézt i pozitivní dopady na podnikatelské prostředí. Jde o zavedení nových majetkových práv pro vydavatele a nakladatele, kteří mají nyní stejná výlučná majetková práva, jaká jsou přiznána ostatním autorům. Nová úprava povinností je také přínosem pro samotné nositele práv, neboť jim umožní buď uzavřít licenční smlouvu a získávat podíl z výnosů, nebo uplatňovat efektivnější ochranu svých práv v případech, kdy nebudou mít zájem takovou smlouvu uzavřít.

Nové stavební právo

Mgr. Kateřina Lehečková, advokátka, e-mail: kleheckova@schoenherreu; Mgr. Pavel Bederka, advokát, e-mail: pa.bederka@schoenherreu

Po několika odkladech a novelizacích nabude v roce 2024 účinnosti nejen nový stavební zákon (zákon č. 283/2021 Sb., „NSZ“), ale i zákon o jednotném environmentálním stanovisku (zákon č. 148/2023 Sb., „ZJES“) a jejich doprovodné zákony. Tyto předpisy zásadně mění proces povolování staveb, ale i pořizování závazných stanovisek, souhlasů a dalších podkladů ze strany dotčených orgánů na úseku ochrany životního prostředí.

Jednotné stavební řízení

NSZ zavádí jednotné řízení o povolení záměru. Namísto rozhodnutí o umístění stavby a stavebního povolení bude vydáváno jedno rozhodnutí o povolení záměru. V řízení o povolení záměru se budou posuzovat jak požadavky na umístění stavby, resp. záměru, tak stavební požadavky.

Nově je dle NSZ opět možné, aby se některých řízení o povolení záměrů účastnily ekologické spolky. Jedná se o ty záměry, pro které se povoluje kácení stromů nebo uděluje výjimka ze zákazů u památných stromů nebo zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

NSZ také po splnění stanovených podmínek nabízí možnost rozhodnout o povolení záměru (netýká se záměrů EIA) v tzv. zrychleném řízení. Pokud žadatel doloží souhlas všech sousedů a potřebná závazná stanoviska (včetně jednotného environmentálního stanoviska [„JES“]), je možné vydat povolení jako první úkon v řízení.

Přechodné období

NSZ bude nabývat účinnosti postupně – k 1. 1. 2024 v oblasti tzv. vyhrazených staveb, tedy staveb v oblasti dopravní a technické infrastruktury, a k 1. 7. 2024 pro ostatní druhy staveb. Umísťování a povolování staveb týkající se ostatních druhů staveb bude v přechodném období od 1. 1. 2024 do 30. 6. 2024 probíhat podle dosavadních právních předpisů. Toto přechodné období se obdobně uplatní i pro účinnost ZJES. NSZ se v plném rozsahu použije na všechna řízení zahájená od 1. 7. 2024. Řízení a postupy zahájené před 1. 7. 2024 se dokončí podle dosavadních právních předpisů. Pro veškerá řízení zahájená v roce 2024 se lhůty pro vydání rozhodnutí dle NSZ prodlouží na dvojnásobek.

Soustava stavebních úřadů

Dle NSZ zanikají specializované (vodoprávní, dopravní, báňské) stavební úřady. S výjimkou vyhrazených staveb zůstane věcná příslušnost k povolování staveb na obecních a krajských stavebních úřadech. Dále NSZ otevírá cestu ke snížení počtu stavebních úřadů až o dvě třetiny, neboť vedle stavebních úřadů v obcích s úřadem s rozšířenou působností budou další určeny vyhláškou ministerstva pro místní rozvoj, která doposud nebyla vydána. Již zahájená řízení dokončí stavební úřad pří-

slušný podle nového stavebního zákona (s výjimkou vyhrazených staveb). Výjimku ze zachování soustavy stávajících nestátních stavebních úřadů představuje vznik Dopravního a energetického stavebního úřadu (DESÚ), který bude rozhodovat o vyhrazených stavbách v prvním stupni.

Jednotné environmentální stanovisko

JES bude integrovat správní úkony podle devíti oborových zákonů na ochranu životního prostředí do jediného závazného stanoviska, vydávaného pro potřeby řízení o povolení záměru (stavby) dle NSZ. JES může na žádost zahrnout i závazné stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí. Dosavadní dotčené orgány budou jako podklad pro JES vydávat pouze vyjádření. Pro vydání JES i podkladových vyjádření stanovuje zákon lhůty, které se navíc pře-

Nově bude ve svých plánech moci vymezovat zastavitelné plochy vedle obcí také kraj a stát.

rušují při výzvě k doplnění žádosti, takže hrozí průtahy. Z hlediska žadatele by ale JES mělo přinést výrazné snížení administrativy spojené s obesláním jednotlivých dotčených orgánů.

Územní plánování

Potenciálně zásadní změnou je možnost vymezovat zastavitelné plochy přímo v zásadách územního rozvoje (krajů) a v územním rozvojovém plánu (státu). Tyto nástroje územního plánování mohou sehrát zásadní roli při plánování obnovitelných zdrojů energie např. v podobě tzv. go-to zón, ve kterých by na vymezené ploše bylo možné realizovat např. větrné elektrárny. Další změny se projeví v oblasti tzv. „nepřímých“ stavebních uzávěr, tzn. ploch, ve kterých je rozhodování podmíněno zpracováním územní studie nebo regulačního plánu. Některé takové podmínky obsažené v územních plánech nejsou pravděpodobně slučitelné s novým stavebním zákonem, a až zákon nabude účinnosti, tyto podmínky se neuplatní.

Snížení administrativní zátěže

Jednotné environmentální stanovisko i sloučené řízení o povolení záměru si klade za cíl zjednodušení a zrychlení procesu pro žadatele.

Preventivní restrukturalizace konečně dorazila i do České republiky

Mgr. Natálie Rosová, LL.M., advokátka, e-mail: n.rosova@schoenherr.eu

S více než ročním zpožděním nabyt v září 2023 účinnosti zákon o preventivní restrukturalizaci („Zákon“), kterým se implementuje evropská restrukturalizační směrnice.

Dlouho očekávaný Zákon zavedl zcela nový právní institut, který může odvrátit úpadek provozuschopných podniků v dočasné finanční tísní. Jedná se o dobrovolný a flexibilní nástroj, který vyžaduje spolupráci s věřiteli, ale ne nutně se všemi.

Komu je určený?

Preventivní restrukturalizace je k dispozici pouze obchodním korporacím, které musí splňovat následující základní kritéria:

- je v dobré víře v zachování nebo obnovu provozuschopnosti závodu;
- není v úpadku ve formě platební neschopnosti;
- finanční potíže jsou natolik závažné, že pokud by navrhovaná restrukturalizační opatření nebyla přijata, došlo by k úpadku společnosti;

- společnost nesleduje nepoctivý záměr.

Základní rysy preventivní restrukturalizace**Restrukturalizace pouze s klíčovými věřiteli**

Okruh věřitelů (dotčených stran) si při preventivní restrukturalizaci vybírá sama společnost a bude pravděpodobně zahrnovat pouze klíčové věřitele – obvykle banky a hlavní obchodní partnery. Pohledávky nedotčených stran budou ponechány stranou jako nedotčené a budou uspokojovány ve lhůtách dle jejich splatnosti v plné výši.

Ochrana financování

Zákon stanoví zvláštní ochranu nového a prozatímního financování (např. ochranu

před odporovatelností v případě budoucího úpadku společnosti), která by měla motivovat především banky, aby poskytly nové financování společnosti, která má finanční potíže.

„Vnucení“ restrukturalizace

Přestože je preventivní restrukturalizace založena na co největší možné shodě mezi společností a jejími věřiteli, pokud jde o zamýšlená restrukturalizační opatření uvedená v restrukturalizačním plánu, je možné za určitých podmínek „vnutit“ dohodu nesouhlasícím(u) věřitelí(-ům) (*cram-down*).

Omezené zapojení soudu a omezená publicita

Do průběhu preventivní restrukturalizace se soud zapojí jen za určitých podmínek. Aby se zabránilo stigmatizaci společnosti, je publicita celého procesu ve

srovnání s insolvenčním řízením výrazně omezena.

Ochrana společnosti

Zákon také dává společnosti silné nástroje v podobě všeobecného nebo individuálního moratoria, které poskytuje např. ochranu před vymáháním práv zajištěných a nezajištěných věřitelů individuální cestou nebo před ukončením klíčových smluv. Oba typy moratoria mohou mít významný dopad na práva věřitelů a v krajních případech mohou teoreticky trvat až 12 měsíců.

Závěr

Jaké změny preventivní restrukturalizace skutečně přinese českému insolvenčnímu právu a zda a jak bude využívána v praxi, se teprve uvidí. Už teď je zřejmé, že vytvoří příležitosti pro dlužníky a věřitele, ale také výzvy, zejména pro věřitele dotčené restrukturalizačním plánem a pro financující strany.

kontakty

Praha

Jindřišská 16
CZ110 00 Praha 1
T: +420 225 996 500
F: +420 225 996 555
E: office.czechrepublic@schoenherr.eu

Bělehrad

Bulevar vojvode Bojovića 68
SRB11000 Belgrade
T: +381 11 320 26 00
F: +381 11 320 26 10
E: office.serbia@schoenherr.eu

Bratislava

Prievozska 4/A (Apollo II)
SK821 09 Bratislava
T: +421 2 57 10 07 01
F: +421 2 57 10 07 02
E: office.slovakia@schoenherr.eu

Brusel

Rue du Congrès 5
B1000 Brussels
T: +32 2 743 40 40
F: +32 2 743 40 49
E: office.belgium@schoenherr.eu

Budapešť

Váci út 76
H1133 Budapest
T: +36 1 870 07 00
F: +36 1 870 07 01
E: office.hungary@schoenherr.eu

Bukurešť

Blvd. Dacia Nr. 30
RO010413 Bucharest
T: +40 21 319 67 90
F: +40 21 319 67 91
E: office.romania@schoenherr.eu

Istanbul

Levent Mah. Mektep Sok. No:14
TK34330 Beşiktaş – Istanbul
T: +90 212 324 70 70
F: +90 212 264 21 99
E: office.turkey@schoenherr.eu

Kišiněv

Str. Alexandru Lapusneanu 3
MD2004 Chişinău
T: +373 22 240 300
F: +373 22 240 301
E: office.moldova@schoenherr.eu

Linec

Herrenstraße 6
A4020 Linz
T: +43 1 534 37 0
F: +43 1 534 37 66100
E: office.linz@schoenherr.eu

Lublaň

Tomšičeva 3
SI1000 Ljubljana
T: +386 1 200 09 80
F: +386 1 426 07 11
E: office.slovenia@schoenherr.eu

Podgorica

Bulevar Džordža Vašingtona 98,
Atlas Capital Plaza, VIII Floor
ME81000 Podgorica
T: +382 20 228 137
E: office.montenegro@schoenherr.eu

Sofie

Alabin 56
BG1000 Sofia
T: +359 2 933 10 70
F: +359 2 986 11 05
E: office.bulgaria@schoenherr.eu

Varšava

ul. Prózna 9
PL00107 Warsaw
T: +48 22 223 09 00
F: +48 22 223 09 02
E: office.poland@schoenherr.eu

Videň (centrála)

Schottenring 19
A1010 Vienna
T: +43 1 534 37 0
F: +43 1 534 37 66100
E: office.austria@schoenherr.eu

Záhřeb

Prilaz Gjure Deželica 19
HR10000 Zagreb
T: +385 1 481 32 44
F: +385 1 481 30 73
E: office.croatia@schoenherr.eu

www.schoenherr.eu